

HARJAANTUNUT SELVÄNÄKÖ

Pekka Ervastian esitelmä 29.5.1924

Selvänäkö on monimutkainen, vaikea probleema: sen tietää jokainen, joka vähänkin on kokenut tätä asiaa tai ollut sen kanssa tekemisissä. Selvänäköähän sanotaan välistä uudeksi aistiksi, kuudenneksi aistiksi. Välistä taas nimitetään sitä jonkinlaiseksi yliaistiksi. Myös sanotaan, että selvänäkevä ihminen näkee toisen ihmisen sielun, jopa hänen henkensä, ja voi tutkia toista ihmistä aivan tämän sisimpään ytimeen asti.

Kun tällaisia määritelmiä annetaan, ymmärrämme, että kysymys on todella vaikea, sillä tuskinpa me tahtoisimme myöntää, että ihmisen henkinen olemus, hänen minuutensa sielullisena olentona olisi jotakin, joka olisi aistimellisesti havaittavissa, että se olisi aineellinen olio. Silloin jääme kysymään, mitä selvänäkö on, jos sen avulla voidaan havaita asioita, jotka eivät ole tavallisin aistein havaittavissa. Ja toiselta puolen puhutaan, että selvänäön avulla havaitaan juuri asioita, jotka itsessään ovat ilmiöitä, vaikkakin yliaistisia ilmiöitä. Sanotaan, että selvänäkevä ihminen voi nähdä toisen ihmisen auran eli värikehän ihmisen ympärillä, jolloin on kysymys aistimellisista ilmiöistä. – Silloin selvänäkö olisi uusi aisti, kuudes aisti.

Kun sanotaan, että selvänäöllä voidaan nähdä esim. seinien lävitse, silloin voimme ymmärtää, että se on jonkinlainen aisti. Mutta jos selvänäöllä nähdään, onko toinen ihminen hyvä vai paha, onko hän tietyn kehityksen kautta kulkenut, silloin taas meistä tuntuu, että se on jotakin, joka havaitsee aineettomia asioita. Silloin me kysymme, mitä selvänäkö oikeastaan on? – Tämä on monimutkainen ja vaikeatajuinen probleema. Ja jos nyt tahdomme sitä yrittää selvittää ja analysoida, se tapahtuu parhaimman kykymme mukaan, mutta se ei ole mikään tyhjentävä esitys.

Koska selvänäköä sanotaan uudeksi aistiksi, kuudenneksi ja seitsemänneksi aistiksi, jolloin se siis rinnastetaan ihmisen tunnettuihin aisteihin, on hyvä, että ensin katselemme tätä kysymystä aistien kannalta, vähän ajattelempa näitä meidän tunnettuja aistejamme.

Meillähän on, niin kuin yleensä sanotaan, viisi aistia. Nykyaikainen psykologi voi puhua muistakin aisteista; hän ottaa silloin lukuun kaikki aistimukset ihmisen organismin yhteydessä, mutta ei tuo suoranaisesti mitään uutta esiin. Siksi on yleensä pysytty siinä, että ihmisellä on viisi aistia, jotka ovat: näkö-, kuulo-, tunto-, maku- ja hajuaisti. Nämä viisi ovat erilaiset toiminnaltaan, ja sentähden puhumme näistä viidestä aistista. Me myös tiedämme, että vanhoista ajoista alkaen vanhojen tradi-

tioiden mukaan nämä viisi aistia on aina yhdistetty eri elementteihin luonnoissa. On puhuttu neljästä elementistä: maa, ilma, vesi ja tuli ja sitten viidennestä, joka on salaperäisempi, nim. eetteri. Me tiedämme, että nämä meidän aistimme on rinnastettu elementteihin sillä tavoin, että maata vastaa hajuaisti, vettä makuaisti, ilmaa tuntoaisti, näköaistia tuli ja kuuloaistia eetteri.

Nythän meille heti, kun ajattelemme näitä vastaavaisuuksia, korrespondenseja, pistää silmään, että niillä on jonkinlainen looginen yhteys. Kun sanomme esim. että maku on veden kanssa yhteydessä, niin huomaamme, ettei mitään makua voi olla ilman kosteutta. Jos panemme kuivan kappaleen suuhun, ei siinä ole mitään makua, ennen kuin siihen tulee kosteutta, jota vastoin haju on maan eli kiinteän aineen kanssa yhteydessä. Me sanomme, että haju on nähtävästi ilman kanssa yhteydessä – me puhumme kaasusta – mutta jos me pistämme vaikka puukappaleen suuhun, on sillä jokin maku, ja se on enemmän kuin haju. – Tunto on ilman kanssa yhteydessä, – vaikka sanomme, että tunto tulee selvimmin esille, jos meillä on aineellinen kappale. Mutta me tiedämme, että me tunnemme myös kylmän ja lämpimän. – Näkö on yhteydessä tulen eli valon kanssa; se on niin selvä asia, ettei siitä tarvitse puhua. – Mutta salaperäisemmältä kuulostaa, kun sanomme, että kuulo on yhteydessä eetteriin. Vanhat kansat yhdistäessään kuulon ja eetterin olivat totuutta lähellä, sen huomaamme siitä, että kuulolla ja kuulemisella on syvempi sisältö. Sillä kuinka me voisimme ajatella pelkkää kuulemistä, kun puhumme esim. musiikista? Jos musiikki olisi vain ilma-aaltojen vaikutusta meidän korviimme, niin kuinka ymmärtäisimme musiikkia, sillä sehän on ennen kaikkea sielukasta. Ne ilma-aallot, jotka panevat meidän korvamme värähtelemään, ovat niin sielukkaita, että kysymme, kuinka me ihmiset voisimme luoda sellaisia ilma-aaltoja, ellei kuulo olisi meissä kuin sangen salaperäinen sisäinen aisti?

Jos kysytte keltä säveltäjältä tahansa, hän sanoo, että hän kuulee nuo sävelet itse ensin. Jos hän säveltää laulun, ei hän ajattele, että hän panee ilma-aaltoja värähtelemään, jotka ovat niin ja niin pitkiä, eikä niin, että hän ajattelee asettaa tunnetta tai ajatusta ilma-aaltoihin, vaan hän kuulee sisässään taivaallista musiikkia, kun hän kuulee esimerkiksi laulun laulettavan. Se vaikuttaa hiljaisuudessa, toisella tasolla; sitten hän tuo sen esille täällä. Kaikki soittimet ovat epätäydellisiä; ne eivät saa esille sitä, mitä hän kuulee, sillä hän on kuullut paljon hienompia ääniä. Hän voi esim. kuulla c:n ja d:n välillä kolme ääntä, eikä kaksi. Kun hänellä on tarkka musiikkikorva, hän kuulee paljon enemmän ääniä sisässään, kuin mitä hän saa fyysisesti esille. Ne ovat kuuloaistimuksia, ja ne ovat tekemisissä muun elementin kuin ilman kanssa, koska hän ei saa esim. viulusta sellaisia ääniä, kuin hän tahtois. Sentähden me

voimme tajuta ainakin järjellämme, että kuulo on aistina tekemisissä jonkin muun elementin kuin ilman kanssa.

Okkultinen teoria on se, että meillä on oikeastaan vain kolme aistia, jotka sitten ilmenevät myöhemmin seitsemänä aistina. Tällä hetkellä ihmisellä on viisi aistia, mutta hänellä tulee olemaan seitsemän, ennen kuin hän on fyysisesti täydellinen ihminen. Mutta nämä seitsemän aistia ovat muunnoksia kolmesta pääaistista, joka ovat näkö, kuulo ja tunto. Ne ovat kolme alkuperäistä aistia. Haju- ja makuaisti ovat jo jonkinlaisia muunnoksia näiden toisten aistien välillä. Sekä maku- että hajuaisti ovat selvästi tekemisissä tunnon kanssa. Makua ei voisi ajatella ilman tuntoa, ja hajua ei myöskään voisi ajatella ilman sitä, sillä jotta voisimme jotakin haistaa, täytyy sen koskettaa meidän hajuermojamme. Haju ja maku ovat täten ainoastaan tunnon erilaisia differentiaatioita, muunnoksia.

Tästä me voimme ymmärtää, että koska meillä tulee olemaan seitsemän aistia – seitsemän on luonnon perusluku, kaikki viisaat ovat huomanneet sen – niin voimme ilman muuta ymmärtää, että ne kaksi aistia, mitkä tulevat kehittymään, eivät myöskään ole mitään uusia, primäärisiä aisteja, vaan jonkinlaisia muunnoksia näistä pääaisteista. Ja jos me tartumme vanhaan tunnettuun esimerkkiin, niin me huomaamme, että sellainenkin aisti kuin hajuaisti, on aivan hyvin voinut vaikuttaa okkultiselta, salaperäiseltä silloin, kun se ei vielä ollut kaikissa ihmisissä kehittynyt, vaan ainoastaan joissakin. Ajatelkaamme esimerkkinä, että Atlantiksessa, jolloin ei vielä hajuaistia ollut, oli muutamia lapsia jossakin metsikössä, jossa he eivät olleet ennen käyneet. Yksi noista lapsista, pieni tyttö, on sillä tavoin kehittynyt, että hänellä on jo vähän tätä hajuaistia. Toiset eivät mitään siitä tiedä. Tuo pieni tyttö sanoo siis, kun he istuvat nurmikolla. ”Oi kuinka täällä jossakin on kauniita ruusuja!” – Toiset sanovat: ”Ei täällä ole mitään ruusuja.” – ”On varmasti.” – ”Mistä sinä sen tiedät?” ”Minä tiedän ja näen sen nenälläni.” – Mitä hullua puhetta tuo on, nähdä ja tietää nenällään?” – Ja toiset lapset eivät ottaneet sitä uskoakseen. He läksivät kävelemään, ja erään kallion takana kaikki huomasivat ruusuja. Silloin he ihmettelivät, että tuo tyttö sen tiesi, sillä ei hän ollut siellä ennen käynyt enempää kuin toisetkaan lapset.

Tämä hajuaisti silloin vaikutti epäilemättä okkultiselta aistilta, yli-luonnolliselta kyvyltä. Kun se tapahtui aikaihmissen kesken, pidettiin sitä humbugina, ja sellainen ihminen leimattiin petturiksi. Sanottiin, että hän oli ennakolta ottanut selvää siitä asiasta, josta hän nyt oli tietävinään.

Me tiedämme, että meidän aikanamme on ihmisiä, joita sanotaan selvänäkeviksi. He voivat tietää asioista, joista he eivät ole saaneet tietoa tavallisten fyysisten aistien välityksellä. Me pidämme heitä petturei-

na tai ylikuonnollisina olentoina. – Kertomani pieni esimerkki osoittaa meille, ettei asia ole ylikuonnollinen, vaan että se on jotakin ennustusta. Kun sade alkaa, tulee muutamia pisaroita ensin – kun uusi aisti kehittyy, se ensin kehittyy muutamissa.

Tarkastakaamme ensin, missä järjestyksessä ne aistit, mitkä meillä nyt ovat, ovat kehittyneet okkultisten tietojen mukaan. Me tiedämme, että ihmiskunnan mennyt historia on jaettu viiteen juurirotuun. Ensimmäisessä juurirodussa, jolloin ihminen oli eetteritasolla, kehittyi kuulo, toisessa tunto, kolmannessa näkö-, neljännessä maku- ja tässä viidennessä hajuaisti. Kuudennessa juurirodussa tulee kehittymään kuudes ja seitsemännessä seitsemäs aisti. Ne, jotka ovat tutustuneet okkultismiin, tietävät, että tämä meidän aineellinen, fyysinen maailmamme on jaettu seitsemään tasoon tai toisin sanoen: aineellisuus ilmenee seitsemässä erilaisessa koostumustilassa. Ensin on tämä kiinteä aine, maa, seuraavana on vesi, kolmas on ilma eli kaasumainen tila. Sitten tulee neljäs, joka jo on eetteriä, valoeetteriä, joka on tekemisissä meidän silmiemme kanssa. Sitten tulee yhä korkeampia eetterejä, joita on kaikkiaan neljää lajia.

Kun me ajattelemme ihmiskunnan rotuja ja aistien kehitystä niiden aikana, niin huomaamme, että nämä aistit ovat kehittyneet juuri sillä tavoin, että silloin on ihmiskunta laskeutunut kuin alas ja tullut tänne alimmalle tasolla ja nyt taas on nousemassa siitä ylöspäin.

Sillä aina, kun on seitsemästä kysymys, niin on kolme toisella puolen, neljäs on alin ja kolme taas toisella puolen. Kehitys käy spiraalissa; me olimme neljännessä juurirodussa kaikista alimmassa, nyt olemme nousemassa. Nyt on kehittynyt hajuaisti, kuudennessa juurirodussa tulee kehittymään kuudes aisti ja seitsemännessä seitsemäs. Ovatko ne aistit aivan olemattomia vielä? – Eivät. – Tietenkin ihmisen organismissa ovat aina mahdollisuudet jo olemassa, ja muutamissa ihmisissä voivat ne olla kehittyneitä. Minä en luonnollisesti osaa sanoa, mitkä niiden aistien nimet tulevat olemaan ja kuinka ne ilmenevät kehollisina aisteina. Me voimme ainoastaan tehdä jonkinlaisia päätelmiä havaintojen ja kokemuksen nojalla, Me emme tiedä sitäkään, missä määrin ne meissä tulevat kehittymään. Meidän koko tietomme niistä tulevista uusista fyysisistä aisteista on siis etupäässä johtopäätöksiä, jotka perustuvat empiirisiin havaintoihin ja kokemuksiin.

Jos tahtoisimme kuvitella kuudetta fyysistä, aistia, silloin sanoisimme, että se on aisti, joka on muunnos näistä edellisistä aisteista. Se on samalla niiden koostuma, mutta samalla se myöskin on antanut ylivalan jollekulle tietylle aistille, korostaa jotakin tiettyä primääristä aistia. Mehän voimme maku- ja hajuaistista sanoa, että ne enemmän korostavat tuntoa, mutta niihin sisältyvät muutkin aistit, varsinkin näkö, koska meidän mielikuvituksessamme tulee jokin kuva hajun ja maun

yhteydessä, varsinkin hajun yhteydessä vielä selvemmin, kuten näimme edellisestä atlantilaisesta esimerkistä. Meidän sisäisten silmiemme eteen tulee kuva siitä, joka voi tuollaisen hajuaistimuksen lähettää.

Tämä kuudes aisti korostaa erityisesti näköä ja seitsemäs taas tulee korostamaan kuuloa, vaikka ne kokoavat toisiakin aisteja itseensä. Kuudes korostaa siis näköä, mutta se on kuitenkin uudenlainen fyysinen aistimus. – Mutta mitä sillä aistitaan? Mad, Blavatsky sanoo Salaisessa Opissa: nämä uudet aistit erityisesti tekevät selväksi ihmisille sen, että aine ei ole tiivistä, vaan että sen lävitse voi nähdä. Kuudes aisti tulee siis olemaan sen laatuinen, että se on tietoa, aistimista asioista, joita ei voi näillä viidellä aistilla havaita. Sanokaamme esimerkki: Ihminen, jonka kuudes aisti on toimivana, tietää ja tuntee ilman muuta, kun hänelle vihamielinen olento on läheisyydessä, vaikkei hän sitä näe. Jos tuo olento on hänelle ennestään tuttu, silloin samalla, kun hän tietää sen, hänen silmiensä eteen tulee kuva siitä olenosta, mutta jos hän ei ole sitä ennen tuntenut, voi tulla vääriä ja hullunkurisia kuvia. Myöskin tämä voi olla enemmän vain ”sympaattista”: hän aavistaa edeltä käsin, että hyvä ystävä tulee hänen luokseen, tai että hän tulee kohtaamaan jonkun henkilön, joka vaikuttaa häneen sympaattisesti, tai hänelle tulee tapahtumaan jotakin hyvää.

Tämä on nyt profeetallinen kyky, ja kuitenkin se on fyysistä aistimusta. Se koskee silloin asiaa, joka lähestyy, joka todellisuutena jo on olemassa, vaikkei ole kohdannut asianomaista henkilöä. Tällainen on tuo kuudes aisti oleva. Tässä on korostettu silloin paitsi näköä, myöskin hajua. Tieteellisesti tullaan luultavasti selittämään, että se on hajuaisti, samanlainen kuin koirilla on. Niillähän on sympaattinen hajuaistimus eli vainu esim. niiden isännästä. Koirilla on siis jonkin verran tätä kuudetta aistia, ja samantapainen aisti tulee siis olemaan ihmisillä, mutta se ei silloin rajoitu vain epämääräisiin tuntemuksiin; siihen tulee sisällyttämään esim. aivan selviä näköhavaintoja.

Ihminen voi siis saada tuollaisen aistimuksen, joka ilmenee hänelle näkemisen muodossa asiasta, joka tapahtuu jossakin muualla sillä hetkellä. Se riippuu siitä, ettei aine ole tiivis ja läpätunkematon. – Kaikki meidän aistimuksemme eivät ole muuta kuin tämän aineellisuuden aistimista eri muodoissa.

Siis uudet aistit tulevat tarttumaan tähän aineeseen uudella tavalla, vetämään enemmän esille siitä, mitä siinä on. Siis tälle uudelle kuudennelle aistille ei tule olemaan seiniä, esteitä siinä merkityksessä kuin meidän nykyisellä näöllä, kuulolla, tunnolla j.n.e. – Kuulohan on jo nyt vähemmän rajoitettu kuin näkö, sillä me voimme esim. kuulla, mitä seinän takana tapahtuu, vaikka emme näe. Kuulo on siis jo nyt salaperäisempi aisti. – Kuudes aisti varsinkin tulee repimään meidän silmiemme

edestä monta tällaista esirippua, jotka peittävät meiltä niitä asioita, jotka täällä tapahtuvat.

Samaan tapaa tulee sitten seitsemäs aisti vaikuttamaan, mutta uuteen suuntaan sekin. Se tulee olemaan minun käsittääkseni sängen merkillinen ja ihmeellinen aisti. Se korostaa enemmän kuuloa, mutta muutkin aistit ovat sen yhteydessä. Tahtoisin sitä kuvata muutamain sanoin. Nykyisin me ihmiset olemme eri tavoin lahjakkaita tässä suhteessa, jota nyt tarkoitan. Toinen ihminen on kovin hidas, kun hän joutuu jonkin tietyn asian eteen tässä elämässä; hän on hyvin hidas tietämään, mitä hänen pitää tehdä. Mehän tiedämme, että kuta hitaampi, hiljaisempi ihminen on, sitä vaikeampi on hänen tietää, miten menetellä, kun sattuu jotakin odottamatonta. Sentähden me sanomme ihmisestä, joka tietää joka tilanteessa miten menetellä, että hänellä on valppautta, vireyttä, jota ruotsalainen sanoo: sinnesnrvaro; hänellä on kaikki aistit mukana, hereillä. Ja me tiedämme, että nykyaikana on ammatteja, joissa tätä kykyä erikoisesti tarvitaan. Ei esim. kukaan voi olla hyvä sotilas, jollei hänellä ole tätä nopeata päättämiskykyä. Ei myöskään voi olla hyvä liikemies: ei kukaan amerikkalaisista miljoonamiehistä ole tullut rikkaaksi ilman tämä kykyä. Ja jos ajattelemme ihmistä, joka on vaarallisuudessa toimessa, tiedämme, että hänellä täytyy olla kylmäverisyyttä. Joka on kulkenut tervaveneessä Oulunkoskia alas, tietää, kuinka perämiehen täytyy olla kylmäverinen, jännittynyt, konsentroitunut, sillä jos hän hetkeksi ajattelee muuta, olisivat kaikki pyörteissä. Se on jännittävimpiä matkoja, mitä ihminen voi tehdä, sillä kaikkien henki on silloin tuon merkittävän, miltei jumalaisen olennon käsissä, joka istuu perässä, ja jota kukaan ei saa puhutella. – Se on ihmeellistä ja siinä täytyy olla tuota ”sinnesnrvaroa.”

Nyt sanoisin, että tämä seitsemäs aisti, mikä ihmiselle tulee kehittymään, on tietoa siitä, miten kussakin tilanteessa pitää menetellä, silmänräpäyksellinen tieto, joka tulee kuulohallusinaation muodossa. Jos sattuu sellainen ihmeellinen asia, ettei voi järjen avulla tietää, mitä teki, niin tämä aisti sanoo: tee niin ja niin. Mehän tiedämme, että on sellaisia tilanteita, joissa meidän järkemme ei sano mitään, vaan eräänlainen aistimellinen havaintomme sanoo, mitä pitää tehdä. Sellaisia ovat esim. äkilliset vaarat. Jos niissä pitäisi pelkän järjen ja ajatuksen avulla tietää, mitä pitää tehdä, ei siitä tulisi mitään; vaan meidän aistimme neuvovat silloin meitä. Tämä seitsemäs aisti tulee olemaan sellainen, että me sen avulla heti tiedämme, miten menetellä, ja se tulee erikoisemmin ilmenemään kuulona.

Kuudes aisti siis korostaa näköä, seitsemäs lähinnä kuuloa. Voisimme sanoa, että kuudes on sympaattinen aisti ja seitsemäs toiminnan aisti. Nämä ovat vain eräitä nimityksiä, joita me nyt voimme keksiä.

Nämä ovat kaikki silloin suorastaan fyysisiä aisteja. Mutta ne ovat kuitenkin merkillisiä toisessakin suhteessa. Sillä kun ajattelemme tuota kaarta, jossa kehityksemme kulkee, niin huomaamme, että kuudennes- ja seitsemännessä nousemme aivan huippuun, siihen, mistä läksimme. Meille on silloin paljastunut tämä fyysinen maailma sekä näkyväisessä että näkymättömässä muodossaan. Nyt se ei ole meille vielä kokonaan avoin, mutta silloin se tulee paljastamaan yhä enemmän kokoonpanoan ja salaisuuksiaan. Ja kun me sillä tavoin olemme läpikäyneet tämän fyysisen maailman, silloin on meidän tajuntamme aivan kuin luonnostaan jo joutunut kosketuksiin toisen tason eli maailman kanssa.

Nyt on huomattava, että tämän fyysisen maailman salaisuudet sen näkymättömässä puolessa ovat paljon lukuisammat, kuin mitä tämä fyysinen maailma nyt tarjoaa näkyvässä muodossaan. Näkymättömän, siis voisimme sanoa, eetterimaailman todellisuudet ovat kovin lukuisat. Ja kun ihmisessä kehittyvät nämä uudet aistit, hän tulee paljon selvemmin kuin tällä hetkellä kokemaan niitä todellisuuksia, jotka ovat tämän fyysisen maailman näkymättömässä puolessa. Mitä esimerkiksi? – Esim. sen todellisuuden, että vainajat ovat aina jonkin aikaa tässä fyysisessä maailmassa, ennen kuin siirtyvät varsinaiseen kuolemanjälkeiseen tilaan. He ovat vielä tässä eetterissä, ilmapiirissä, ja heillä on fyysinen keho, vaikka se on eetteristä koostunut. Se on kyllä aivan pelkälle fyysiselle näölle näkymätön, mutta hyvin vähän tarvitaan, että se tulisi näkyväksi fyysiselle silmälle. Onhan paljon ihmisiä, jotka ovat nähneet vainajia. Silloin ei ole tarvittu muuta, kuin että se henkilö, jolle hän tahtoo näyttäytyä, on vähän hiljentyneessä tilassa, istuu yksin tai lepää vuoteessa. Näin on helpompi, vaikka on tapauksia, jolloin ei sitäkään ole tarvittu. Silloin tuollainen vainaja voi näkyä, sillä hän on puettu fyysis-eetteriseen kehoon. Hän on entisensä näköinen, tavallisesti sen näköinen, kuin oli kuollessaan. Se on jonkinlainen ajatuskuva hänestä, voimme sanoa.

Vaikka vainajat ovat jo tuonelassa, astraalitasolla, voivat he sieltäkin päin vielä pyrkiä tänne. Silloin tarvitaan meedio, ihminen, jossa nämä kuudes ja seitsemäs aisti ovat jo alkaneet herätä, varsinkin kuudes aisti. Hän on ihminen, jonka eetterikeho on muodostunut sellaiseksi, että siinä on jo kehittynyt kuudes aisti, vaikkei se ole täysin kehittynyt näkyvässä fyysisessä kehossa. Mediumi on ihminen, jonka kehossa eri aineelliset koostumat, eri ainetilat, ovat löysästi kiinni toisissaan. Vainaja tulee hänen luokseen ja pyrkii hänen kauttaan ilmenemään tässä fyysisessä maailmassa. Hän saa aivan kuin ainetta itselleen tuolta mediumilta, sellaista ektoplasmaa, että niin hän voi tehdä itsensä kuultavaksi, nähtäväksi ja kosketeltavaksi. Meedio lainaa niin paljon ainetta omasta kehostaan, että hän on voinut tulla vaikka puolet kevyemmäksi,

kun on punnittu; ja hänen on täytynyt antaa myös kaasumaisia, juoksevia ja kiinteitä aineita, sillä eetteriaineethan eivät paina mitään. Näöltäänkin meedio on kutistunut silloin hyvin pieneksi. – Tällainen vainajan ilmestyminen täytyy tapahtua verraten pian kuoleman jälkeen, sillä hänen täytyy olla lähellä tätä maailmaa ja hänen kiinnostuksensa vielä täällä

Tämä kaikki johtuu tuosta kuudennesta aistista. Ja se kuudes aisti ja se kehon koostumus, mikä meillä tulee olemaan, asettaa meidät yhteyteen fyysisen maailman näkymättömän puolen kanssa. – Ihminen, jossa tämä aisti kehittyy, alkaa havaita olentoja, joita eivät toiset näe. Ne eivät ole vain vainajia, vaan hän näkee myös tonttuja, vedenneitoja, sylfidejä ilmassa, salamantereita tulessa y.m.

Hän näkee siis luonnonhenkiä, joille meidän aikamme tiedemiehet tietenkin nauravat. Mutta meidän ei tarvitse muuta kuin perehtyä vanhojen kansojen traditioihin, niin tiedämme, että kaikki vanhat kansat ovat puhuneet luonnonhaltioista. Suomen kansa on ollut erittäinkin niiden kanssa tekemisissä, ja vielä tänä päivänä on meillä tietäjiä, jotka ovat vakuuttuneet luonnonhaltioiden olemassaolosta.

Sitten me tiedämme, että tämä kuudes aisti voi antaa meidän havaita väri-ilmiöitä ihmisten, eläinten ja esineiden yhteydessä. – Nyt silloin on huomattava, että tällä hetkellä, jolloin selvänäkevät ihmiset ovat poikkeuksia, heidän aistimuksensa saattavat olla erilaisia. Jos saamme kaksi tuollaista selvänäkijää katselemaan kolmatta henkilöä, niin – varsinkin, jos he ovat eri piireistä, eivät tunne toisiaan – kun he katselevat tuota kolmatta, he näkevät eri tavoin. Toinen sanoo: ”Minusta punainen on hänessä pohjasävel” toinen voi sanoa: ”minä näen vihreää”. Ja me ihmettelemme, että mitä tämä on? Tieteelliset tutkijat tulevat sanomaan, että se on humbugia. – Mutta sitä se ei ole. – Näiden selvänäkevien aistimukset ovat kyllä todellisia aistimuksia, mutta he kuvaavat niitä eri tavoin, ja se riippuu siitä, etteivät he ole harjaantuneita: heidän uusi, kuudes aistinsa on vielä niin kehittymätön. Ja jos me kysymme heiltä vielä, mitä se heihin vaikuttaa, silloin toinen voi sanoa: ”Se vaikuttaa minuun, niin kuin tuo ihminen olisi oikein järkevä ihminen.” Hän on nähnyt punaisen värin – ”Oi” sanoo se, joka näki vihreää: ”ei hän ole niinkään järkevä, hän on intohimoinen ihminen.” – Ja taakin me joudumme yhtä ymmälle, kunnes huomaamme, että noiden selvänäkijöiden aistimukseen sisältyy juuri tuon kuudennen aistin erikoinen pääominaisuus, se, että se on sympaattinen aisti. Siihen sisältyy jonkinlainen omatunto, ja silloin me ymmärrämme, että tuntemus toisesta ihmisestä vaikuttaa siihen. Jos minä luulen itse olevani järkevä ihminen, vaikka todellisuudessa elän hyvinkin tunteissani, sanon toisesta ihmisestä, jolla myös on voimakas tunne-elämä, että hän on järkevä ihmi-

nen; hän tietää, mitä tekee. Samanlaiset ihmiset kuin me itse olemme, ovat meistä aina järkeviä ja hyviä.

Kuudes aisti on vielä toistaiseksi alkuperäinen ja sen pitää kehittyä. Sentähden me tulemme siihen, että kaikkia aisteja voidaan ja täytyy kehittää. Varsinkin juuri silloin, kun ne ilmaantuvat vain aavistuksina siitä, mitä tulee tapahtumaan koko ihmiskunnalle. On siis tärkeää, että niitä kehitetään ja jalostetaan, muuten ne voivat viedä meidät harhaan.